

Z 19. zasedání Rady obce Šumvald

- Rada souhlasila s provedením drobných udržovacích prací v Místní knihovně v Šumvaldě. V roce 2005 bude provedena rekonstrukce vnitřního osvětlení úřadu, další práce podle finančních možností obce v rámci rozpočtu 2005 – 2006.

- Rada schválila úpravu místní komunikace a části chodníku kolem Domu pečovatelské služby ke hřbitovní zdi. Úprava bude provedena v jarních měsících po nástupu osob zařazených v evidenci Úřadu práce Olomouc.

- Bude umožněn bezplatný přístup nezaměstnaných osob na internetové stránky v Místní knihovně (informačním středisku) při hledání zaměstnání.

- Rada schválila Smlouvu o výpůjčce mezi Obcí Šumvald a ZŠ Šumvald na výpůjčku movitých a nemovitých věcí a součástí technologie školní kuchyně a doporučila ji k projednání a schválení ZO.

- Po předložení zpráv o činnosti komise stavební a životního prostředí a komise školské a kulturní vyslovil starosta obce oběma komisím poděkování za dobrou práci.

- Členové obecní rady byli informováni starostou obce o přípravě rozpočtu na rok

2005, s jeho hrubou skladbou a výhledem na další rok.

- RO nevyhověla žádosti občana o poskytnutí slevy z platby za odpady v roce 2004 a 2005 a o prominutí poplatku z prodloužení platby za rok 2003 a 2004. Odůvodnění: Obec Šumvald nemá ve své Obecně závazné vyhlášce č. 5/2003 o místních poplatcích možnost poskytování slev z plateb nebo prominutí platby za prodloužení. Doporučila žadateli, aby se obrátil na příslušný sociální úřad.

- Rada projednala nabídku na vytvoření „Generelu veřejné zeleně v obci Šumvald“. Další dvě nabídky jsou objednány, po jejich dodání bude proveden výběr nejvhodnější nabídky.

- Místostarosta seznámil členy RO s povinnostmi, vyplývajícími z vládního nařízení č. 495/2004 Sb. a vyhlášky č. 496/2004 Sb. o zřízení elektronického podpisu a elektronické podatelny. Vedení obce již navázalo kontakt s příslušným oddělením krajského úřadu v Olomouci o zřízení elektronické podatelny v Šumvaldě.

- Starosta obce informoval obecní radu s postoupením naší žádosti o podporu

stavby kanalizace a ČOV na SFŽP (Státní fond životního prostředí) v Praze. Jednání na ministerstvu se zúčastnil i projektant akce ing. Radmil Koupán. Naše žádost byla přijata a postoupena do dalšího výběru s přiděleným registračním číslem.

- RO byla dále seznámena se závěrečným vyhodnocením akce „Přístavba kuchyně ZŠ“. Ministerstvo financí vzalo na vědomí předloženou dokumentaci o využití dotačních prostředků poskytnutých naší obcí státním rozpočtem a závěrečné vyhodnocení ukončilo. Tím byla završena jedna z významných akcí investičního charakteru, zařazených do volebního programu.

- Obecní radní se seznámili s novými Platebními výměry platnými od 1. 1. 2005 pro ředitele ZŠ Šumvald Mgr. Ladislava Vyhnálka a ředitelku MŠ Šumvald Naděždu Grusovou.

Vedení obce

Klady

- Z Programu obnovy venkova získala naše obec pro letošní rok 200.000,- Kč (loni 145.000,- Kč). Dotace bude použita na dokončení oprav WC ve staré školní budově.

- Největší splátkou úroků z úvěru u České spořitelny – 3.000.000,- Kč, uhradí letos Šumvald svoje dlouholeté závazky vzniklé po první stavbě kanalizace a ČOV. Na příští rok zbývá poslední splátka – 70.000,- Kč.

- Vedení obce reagovalo na připomínky personálu školní kuchyně a nechalo zřídit odsávání v místnosti umývárny velkého nádobí.

- Kulturní dům v Šumvaldě si udržuje stále vysokou úroveň služeb. Střední průmyslová škola s Obchodní akademií i Gymnázium Uničov měly svoje maturitní plesy u nás. Také uničovští hokejisté využijí v březnu ochotu personálu i hostitelskou kvalitu šumvaldského kulturního zařízení.

Zápory

- Ta pravá zima se sněhem i mrazy přišla až koncem ledna. Obec si svoje povinnosti s udržováním místních komunikací plní. Horší je to s některými občany a právníky osobami, kteří si stále neuvědomují svoji zákonnou povinnost udržovat v zimě chodník před svým domem nebo provozovnou. Vystavují se tak nebezpečí, že v případě zranění chodce v důsledku špatné údržby ponесou i případný finanční postih.

- Nečekané vydání z obecní pokladny čeká letos obce nejen v olomouckém kraji. Podle nové vyhlášky se budou vyměňovat dopravní značky. Ty nové musí mít podklad s reflexní fólií. Cena jedné se pohybuje od 700,- do 1.500,- Kč. Označení místních komunikací zůstane plně na bedrech obcí, protože dotace na letošní rok z vyššího rozpočtu již nebudou.

- Při místním šetření provedeném Agenturou ochrany přírody a krajiny za účelem zjištění zdravotního stavu vzrostlých stromů na katastru obce Šumvald a Břevenec, bylo zjištěno, že došlo k závažnému a svévolnému poškození lípy, která v důsledku této činnosti uschla. Protože se jedná o porušení § 7 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo podáno na Policii ČR v Uničově trestní oznámení na neznámého pachatele.

Vedení obce

V únoru oslaví významné životní jubileum tyto občané

Šumvald

Solařová Erna, č. 16	5. 2.	91 rok	Heinz František, č. 41	20. 2.	65 roků
Smékalová Růžena, č. 96	6. 2.	85 roků	Čurda Václav, č. 310	15. 2.	64 roky
Blahák Bohumil, č. 146	14. 2.	82 roky	Suchá Jana, č. 345	22. 2.	58 roků
Makas Miloslav, č. 222	4. 2.	79 roků	Sušeň Jan, č. 383	22. 2.	57 roků
Krestýnová Františka, č. 102	16. 2.	76 roků	Gregorová Marie, č. 201	10. 2.	56 roků
Ullmann Alois, č. 216	25. 2.	76 roků	Poštulka Ladislav, č. 224	18. 2.	54 roky
Smrček Bohumír, č. 316	28. 2.	72 roky	Nerušilová Jana, č. 354	21. 2.	53 roky
Šenk Jaroslav, č. 337	10. 2.	70 roků	Jorda Jiří, č. 125	21. 2.	52 roky
Kučerová Marie, č. 382	2. 2.	68 roků	Kyselá Danuše, č. 64	27. 2.	52 roky
Suchý Zdeněk, č. 78	11. 2.	67 roků			

Břevenec

Červinková Milada, č. 72	10. 2.	73 roky	Geppertová Věra, č. 95	2. 2.	59 roků
Kaller František, č. 100	27. 2.	70 roků			

Přejeme Vám všem do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

Poděkování

Rodina Popelkova děkuje všem za účast, květinové dary a projevy soustrasti na posledním rozloučení s naším zesnulým bratrem panem Václavem Popelkou.

Upozornění majitelům psů:

12. 12. 2003 zastupitelstvo obce schválilo obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích číslo 5/2003. Poplatek za psa činí i nadále 100,- Kč a je splatný nejpozději do **31. 3. každého roku**. Nebude-li poplatek zaplacen včas nebo ve správné výši může obec vyměřit poplatek platebním výměrem až na trojnásobek. Pokud poplatková povinnost zanikne (např. úhyn psa) je třeba tuto skutečnost **OZNÁMIT** v kanceláři obecního úřadu.

Notářské dny

JUDr. Vlasty Audyové

**21. ledna, 25. února, 25. března,
22. dubna, 27. května, 24. června**

Úřední hodiny se budou konat v uvedených dne od 8.00 do 12.00 hodin v zasedací místnosti městského úřadu Uničov.

31. března 2005 končí také splatnost poplatku za odvoz odpadu!

POZVÁNKY NA PLESY

✓ **Rodičovské sdružení** při ZŠ Šumvald si Vás dovoluje pozvat na již **TRADIČNÍ SPOLEČENSKÝ PLES**, který se koná v **pátek 11. února 2005 v Blahákově hostinci, začátek ve 20, 00 hodin.**

Celým večerem Vás bude doprovázet **DUO TYLŠAR**. V programu vystoupí taneční kroužek ZŠ Šumvald a cvičenky aerobiku pod vedením Pavly Buxbaumové. Občerstvení a bohatá tombola zajištěna, **vstupné 35,- Kč.**

Srdečně zvou pořadatelé

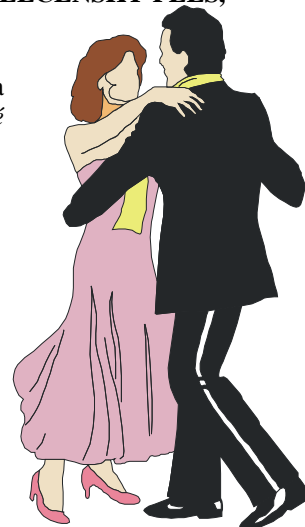
✓ **Sbor dobrovolných hasičů Břevenec**, zve občany na tradiční **HASIČSKÝ BÁL**, který se koná v **sobotu 19. února v Kulturním domě v Břevenci.**

Začátek **ve 20, 00 hodin.** K tanci a poslechu hraje **DUO TYLŠAR.**

Za SDH Břevenec Jan Nikl

✓ **SK Šumvald** pořádá v **pátek 25. února 2005 od 20, 00 hodin v Kulturním domě ZP Šumvald SPOLEČENSKÝ PLES.** *Připraveno je:* Taneční vystoupení z Uničova, bohatá tombola. Hraje: **ASTEOR**

Srdečně zvou sportovci SK Šumvald

Tříkrálová sbírka

I v Šumvaldě vyšli v sobotu 8. ledna koledníci v kostýmech biblických králů Kašpara, Melichara a Baltazara. Tříkrálová sbírka České katolické charity se uskutečnila obětavostí sourozenců Braunerových, Pavlíny Dubové a Jiříčka Brachtla. Většinou se koledníci setkali u občanů s pochopením a vlídným přijetím.

Vybraná částka **11.886,50 Kč** bude použita na podporu sociálních projektů v Charitě a na humanitární pomoc do katastrofou postižené Asie. Svoji solidaritu a souznámost s postiženými a trpícími projeví i šumvaldští farníci, kteří v neděli 16. 1. 2005 věnovali v místním kostele sv. Mikuláše obětem tragédie v jihovýchodní Asii **4.200,- Kč**

František Bartoněk starší

„Děti dětem“ – sbírka na pomoc Asii

Do celé řady sbírek ve světě i v naší republice se zapojila také naše základní škola. V době od 18. 1. do 21. 1. 2005 jsme uspořádali dobrovolnou sbírku s názvem „Děti dětem“.

Zástupci žáků z každé třídy v pátek 21. 1. s netrpělivostí a očekáváním otevřeli zapečetěnou kasičku a společně přepočítali darované peníze. Celková částka **3.856,- Kč** předčila veškerá očekávání.

Vedle jednotlivců z řad žáků i zaměstnanců přispěly i celé třídní kolektivy ze svých třídních fondů. Příspěvek z výtěžku z Vánočního koncertu ve výši **400,- Kč** věnoval pěvecký kroužek a více než **700,- Kč** keramický kroužek. Děti se potom rozhodly, že částka bude věnována na konto „Člověk v tísní“.

Nejstarší z nich peníze odnesly na poštu. Tato akce ukázala, že děti jsou vnímavé, zajímá je dění kolem sebe a dokáží se zříci svého kapesného ve prospěch dobré věci.

Za projev solidarity a pomoci všem dětem i zaměstnancům děkuji.

ředitel školy Mgr. Ladislav Vyháněk

ZAMYŠLENÍ PŘI VÝROČÍ

Jen tak maně otevírám brožuru „Osobnosti Střední Moravy - kalendář výročí 2005“. Vlastně to není úplně náhodou. Ke svému zaměstnání totiž potřebuji přehled o termínech všech svátků, výročí a významných dnů, které v kultuře, historii a společenském dění něco znamenají.

Zahledím se do dlouhé řady výročí, spojených s letošním únorem a jsem udiven. Hned u dvou termínů totiž narážím na jméno – **BALCÁREK** a místo narození – Šumvald. Je mi jasné, že **165. výročí** narození nadějného básníka a Šumvaldského rodáka se váže k termínu 21. 02. 1840. Ten druhý údaj, kde se místo křestního jména Aleš objevuje Jan, a kde i datum narození je uvedeno chybně, je zavádějící. Ale proč o tom vůbec mluvím?

Ostatním Litovelanům – vždyť i já už po 26-letech po odstěhování ze Šumvaldu jsem spíše Litovelákem- tento údaj vůbec nic neříká! Vlastně ani říkat nemůže. Básníka Balcárka dnes už mají v širším povědomí mimo rodný Šumvald vlastně jen literární historikové. Kdopak by si tedy měl povšimnout chybného údaje v nějaké brožuře!

Čtenáře Šumvaldských novin bych chtěl uklidnit. Nesměřuji v této úvaze k žádné odborné „dišputaci“ nebo snad kritice konzultantů Knihovny města Olomouc, která brožuru vydala. Napadá mne totiž zcela jiná myšlenka, která se mi občas kmitne hlavou už od roku 1987.

Přestože již dlouhá léta v této obci nebydlím, vymazat či zpřetrhat vztah k „rodné hroudě“ se nedá. Vzpomínám si na to nadšení, které tehdy strhlo mnohé „Šumvaldáky“ při oslavách 700. výročí obce. Sběratelství historických dokumentů i nejrůznějších artefaktů prokazujících nesmírně bohatou minulost obce tehdy strhlo nejen původní malou skupinku připravující velkou výstavu, ale také celou řadu dalších občanů, kteří zapůjčili nejrůznější výstavní exponáty. Byly mezi nimi pochopitelně i dokumenty o v úvodu vzpomínaném Aleši Balcárkovi.

Tehdy se uvažovalo i o tom, co s těmi zajímavými a mnohdy i unikátními exponáty bude po výstavě. Zdálo se,

že historická paměť obce nevydala jen ojedinělý efekt, že je i šance uchovat pro budoucí generace to, co se podařilo shromáždit.

Celá záležitost se spojila s vyhledáváním vhodného prostoru, kde by se mohla instalovat natrvalo. To byla zřejmě chyba. Vše tím usnulo. Vhodný objekt či alespoň místnosti získány nebyly. Dnes už si zřejmě nikdo nedokáže přesně vzpomenout, kdo tehdy některé z cenných exponátů věnoval. Vrátily se a už se možná na mnohé zapomnělo.

Ani si možná v tom, každodenním tempu naší úspěšné doby neuvědomujeme všechny ty proměny, které se kolem nás dějí. Nenávratně se vytrácí životní styl, který byl pro každou moravskou zemědělskou vesnici tak typický. Jen se koukněte kolik v Šumvaldě zbylo těch typických selských statků (*grůntu* jak se hanácky říká) s jedinečným průčelím. Kolik starých nástrojů, už zapomenutého nářadí či různých zemědělských strojů ještě zůstalo ve stodolách. Kolik starých pohlednic, omšelých dávných fotografií či jedinečných dokumentů ještě skrývají tajné přihrádky či truhlice?

Pokud by se do budoucna mělo předejít ztrátě paměti naší obce, je teď asi poslední možnost, pokusit se o zachování památek. Ještě mezi námi žijí poslední pamětníci. Ještě i v této obci jsou budovy dokládající dávné tradice a životní styl, dokud nebudou změněny v moderně přestavěné objekty.

Jestliže by se taková myšlenka jevila pro další zdejší nadšence a pamětníky přitažlivou, pak by stálo za to uvažovat pro Šumvald o ustavení občanského sdružení (nazvat ho můžeme třeba „Muzejní společností“), které se může pokusit uchovat to, co z naší společné paměti nenávratně mizí.

Takovému snažení bych chtěl napomoci a rád bych je podpořil. Snad by se pak nejen Aleš Balcárek či výrobní značka Oneš pojila se slavnou minulostí naší obce.

Jaroslav Krestýn

Aleš Balcárek – básník probuzenecké doby

V únoru 2005 vzpomenu šumvaldští občané 165. výročí narození svého slavného rodáka, nadějného básníka Nerudovy doby Aleše Balcárka.

Básník a novinář Aleš Balcárek se narodil v rodině mydláře Antonína Balcárka, ten v době narození Aleše byl už hostinským v dnešní Blahákově hostinci v Šumvaldě. Svou matku Barboru Balcárkovou, rozenou Kouřelovou, Aleš téměř nepoznal, zemřela nedlouhou dobu po jeho narození. Otec se brzy po smrti své první manželky znovu oženil, takže malého Aleše a jeho sestru Evu, k níž brzy přibyli další nevlastní sourozenci, vychovává macecha Terezie Balcárková, rozená Hejnová, která bydlela na č. 99.

Aleš byl odmalička velice chápatý chlapec, nadaný, pamětlivý a citlivý. Jako osmiletého chlapce ho posílá otec na tzv. výměnu (jak se v tehdejší době říkalo na „veksl“) do sousední německé vesnice, aby se přiučil němčině. V tomto prostředí pobyl Aleš tři roky a nevzpomíná na toto období zrovna šťastně. Balcárkův otec viděl v tomto pobytu přípravu na další studia. Po absolvování základní školy v Uničově přivedlo Aleše nesporně nadání na tehdy výjimečnou dráhu studenta na německé gymnázium v Olomouci.

První léta studia byl Balcárek tzv. fundatistou neboli zpěvákem v kostele u sv. Mořice. Již od začátku patřil mezi nejlepší studenty a pro svou bezprostřednost a milou povahu byl mezi spolužáky oblíben. Během studia si začíná stále více uvědomovat svoje vlastenectví, plně se věnuje studiu a četbě. Zvláště si oblíbil dílo Boženy Němcové. Velký vliv na Balcárka má i přímé působení vlasteneckého profesora Vaňka, který ho přivádí k jasnému poznání své národnosti.

Na studiích se Balcárek začal brzy potýkat s hmotnými a finančními problémy, neboť otcův příspěvek na studium nestačil na úhradu všeho potřebného – na

byt, jídlo a doplňky šatstva. Nedostatek finančních prostředků kryl poskytováním kondicí slabším spolužákům, většinou z měšťanských vrstev. V době jeho gymnaziálních studií se objevují a ještě prohlubují příznaky zádumčivosti a skepse, když v roce 1855 předčasně umírá jeho otec. Aleš se stává sirotkem a svou stupňovanou bolest a stesk po mrtvých rodičích vystihuje v melancholické básni „Sirý mládenec“. Po otcově smrti upadá do ještě větších hmotných těžkostí, protože jeho nevlastní matka mu postupem času není schopna poskytovat dostatečnou podporu na studia.

Trudnomyslný a neduživý student tehdy nacházel útěchu v pěveckém sboru u sv. Mořice, v častých vycházkách do přírody v okolí města a také v sepisování veršů, prodchnutých bolestí, osamělostí, ale také probouzejícím se vlastenectvím. To vyvolalo u ředitele gymnázia takový odpor, že se Balcárek raději ještě před maturitou uchýlil mezi české krajany do Vídně. Zde se však k dalšímu studiu nedostal, chudý a hladový se musel živit podomním prodáváním knih.

Nebylo divu, že na jaře roku 1861 s povděkem přijal nabídku nakladatele Vilímka na místo tiskárenského korektora v Jeřábkově knihtiskárně a přestěhoval se do Prahy. Balcárek se v Praze zařadil velmi brzy mezi české buditele, na Moravě ještě velmi vzácné. Bylo to jistě podmíněno i zážitky z dětství a mládí, protože jeho rodná ves tvořila spolu s Troubelicemi a třemi dalšími obcemi na Uničovsku výrazný český ostrůvek, obklopený téměř ze všech stran německým osídlením. Přitom Balcárek zastával pozici a zájmy celého „československého národa“ a v tomto smyslu odmítal moravský separatismus.

Po verších ve studentských časopisech a v olomoucké Hvězdě psal další vlastenecké básně a získával tak širší popularitu. V Praze se pokoušel studovat na technice, uvažoval o pěvecké dráze, vymýšlel i různé, často nereálné plány na povznesení českého národa, ale stále více ho sužovala nemoc i další strádání. Jen občas tehdy zajížděl na rodnou Moravu. Navštěvoval i Šumvald a podnikal odtud vycházky do okolí, také na pověstmi opředený kamenný vrchol Bradla.

V Praze setrvává až do konce července roku 1861. Na začátku prázdnin odchází pěšky na rodnou Moravu, kde tráví prázdniny. Účastní se mnoha vlasteneckých setkání a besed, na nichž se recitují básně a zpívají národní písně. Uznání a cti se mu dostává na moravském sjezdu na Hostýnu, kde sedlák Válek recituje jeho báseň Moravan, která vyšla v olomoucké Hvězdě. Báseň byla velice nadšeně přijata.

S myšlenkami na literaturu a novinář-

ství se vrací do Prahy. Zanechává místa korektora a zapisuje se na vysokou školu technickou, kde studuje chemii a zemědělství. Občas dopisuje do novin a časopisů, píše verše, které věnuje většinou Moravě. Protože nemá stálý příjem, ocitá se ve finančních potížích, je opět nucen poskytovat kondice. Žije ve velkém nedostatku, je odkázán na drobné podpory nejbližších přátel.

Během svého pobytu v Praze napsal většinu svých básní, které zasílal do různých časopisů. Publikuje verše v olomoucké Hvězdě, v Pěstounu Moravském. Svě články a verše zasílá také do Opavského Besedníku pod pseudonymem Slavomír Pustinský. Nedaří se mu prosadit v pražských časopisech. Básně Aleše Balcárka nabývají stále ostřejšího vlasteneckého, poetického a národního podtextu, takže zákonitě vzbuzují stále větší pozornost příslušných policejních a cenzurních orgánů. Důsledky strádání a pracovního přetížení se projevují na zdraví, v únoru 1862 básník těžce onemocněl. V nemocnici ho ošetřoval primář Dr. Podlipský. Ten ho informuje o aktuálním národním dění, varuje ho, aby ve svých básních užíval mírnějšího vyjadřování. Začíná se o něm hovořit jako o nepříteli Rakouska, pravděpodobně je sledován policií. Balcárek nedbá jeho rad a dále píše verše, v nichž se často ozývají slova Čech, Morava, Slovanstvo, vlast, národ atd. Bývalá zádumčivost a melancholie najednou ustupuje až přílišné veselosti.

Asi v polovině dubna 1862 navštívil Dr. Podlipského jeho přítel, který pracoval na policii. Žádal Dr. Podlipského, aby upozornil Balcárka, že je pod dohledem pražské tajné policie a aby Balcárek zanechal ve svém vlastním zájmu jakékoliv pobuřování a kritiky Habsburské monarchie. Na konci dubna byl Balcárek osobně předvolán k výslechu na policejní ředitelství, kde byl označen za nebezpečného anarchistu. 26. dubna se vydal Balcárek s přáteli na pout' k Řípu, kde se měla následujícího dne konat velká národní slavnost. Tato slavnost ho rozradostnila. 30. dubna navečer si stěžuje Dr. Podlipskému na bolest očí, ten však neshledal na jeho očích nic zvláštního. Ještě téhož večera kolem 21. hodiny vystoupil Balcárek na Koňskou bránu v Praze. Byl vyzván dvěma muži, kteří šli za ním a sahalo po něm, aby sestoupil, ale Balcárek, jak před nimi couval až na úzkou římsku, uklouzl a spadl z vysoké střechy na dlažbu. Byl přenesen do pražské všeobecné nemocnice, kde ráno 1. května roku 1862 při plném vědomí umírá. Poslední slova, která prý pronesl, byla: „Svatý Václave, oroduj za nás!“

pokračování na straně č. 5

pokračování ze strany č. 4

Lékař, přivolaný k tělu ležícímu na dlažbě, prý pronesl názor, že šlo o sebevraždu pod vlivem těžkého horečnatého stavu. Jan Neruda vyvrací ve svém nekrologu podezření ze sebevraždy i z horečky a zdůrazňuje, že Balcárek do poslední chvíle zdravě, logicky a vlastenecky mluvil a smýšlel.

Dne 4. května 1962 byl Aleš Balcárek pohřben na Olšanských hřbitovech. Pohřeb byl velkou manifestací moravského studentstva. Vedl je vlastenecký kanovník Václav Svatopluk Štulc, nad hrobem zpíval Hlahol, denní tisk přinesl nekrolog a smuteční básně.

Osobnost Aleše Balcárka kladně hodnotí spisovatel Josef Barák, redaktor a vydavatel „Svobody“. O jeho smrti píše,

že jsme ztratili velice slibný talent, opravdového vlastence. Píše doslova: „Bída nejtrpčí svírala však po celý život nešťastného toho mladíka, v němž dřímala značná síla básnická. Ubožák nadšeně pěl, i když hořký bol mu otravoval duši“. Ztrátu snad nejbolestněji vyjádřil ve svém nekrologu Jan Neruda. Zde Neruda uvádí: „Balcárek byl skutečný talent. Nebyl jsem jej živoucího seznal, ač v Praze meškal. Také jeho básně, zde onde se vyskytující, před tím nečetl jsem, neboť české časopisy přinášejí za posledních dvou až tří let tak mnoho zpátečnický chatrného, že se hledání zlatých zrněk ve spoustě písku znechutí“. Na jiném místě píše: „Co mě Balcárka nad jiné mladíky milým učinilo, jest, že byl tak vřelým Moravanem, nejen

Moravanem, ale i Čechem, nejen Čechem, ale i Slovanem, nejen Slovanem, ale i člověkem!“ Svůj nekrolog „Za mrtvým básníkem“ uzavírá: „Jen jedině decenium a měli jsme o uznaný talent více. Zhynula naděje.“

Krásné hodnocení osobnosti Aleše Balcárka podává ve své Literární Moravě prof. Dr. Miloslav Hýsek: „Čím byl gotiniské družině Hölty a německé romantice Novalis, čím českému byronismu Mácha a dekadenci Hlaváček, tím byl moravské mládeži let šedesátých nejmladší z nich, 22-tiletý Alexander Balcárek!“

Podrobnější životopis Aleše Balcárka byl zveřejněn v Šumvaldských novinách v 5. a 6. čísle 2002.

Zpracoval Miloslav Makas

Na cestu

Zůstalé verše Aleše Balcárka

*Nesnadno najdeš přítele,
když bol ti srdce svírá,
ba svět ten místo potěchy
ti vsadí ještě štíra.*

*Můj synu, když tě soužl žal
a bolest duši klíčí
když bouře ve tvůj mlátí člun
a zloba se ti přičí*

*Tu v šírou vyjdi přírodu
a vylkej vše své matce,
ta podá tobě útěchy,
ta ukojí tě sladce.*

Aleš Balcárek Moravan

*I já jsem, světe, slavné matky syn,
i já jsem hrdý na své plémě
a svou chloubou vznáším svoje těmě.
Mně dědictvím je předkův slavný čin,*

*Jí byl mi život zemský dán,
jí budiž opět věnován!
Patřte na tu luznou zem,
jižto věnci borův lem.*

*Hle i ty staré slávy šedé rummy,
háj, jímž staré báje šumí!
Tu bodrý Hanák vede rádlu své,
tam švarný Valach pase svoje stáda.*

*mně matkou jesti máti Sláva,
jž srdce moje poctu vzdává,
já syn jsem krásné Moravy:
tot' vlast má, plna oslavy!*

*Morava se středem tiše
vine přes palouk a vlnadné údolí,
víška za vískou nám mile kyne,
s přírodou um v kráse zápolí.*

*Tam Slovák pje písň milostné -
zde Horák úrodnými dělá lada,
tot' všichni bratři moji Moravané,
my děti jedné vlasti milované!*

Úryvek z básně.

Zájezdové zájmové sdružení

Přetrvávající zájem občanů o přátelské vztahy, kulturu, přírodu, historické památky i současné dění v obci dokumentují členové Zájmového zájezdového sdružení v Šumvaldě, které nahradilo zrušený Český zahrádkářský svaz.

V sobotu 22. ledna se konala v kulturním domě v Šumvaldě jeho již šestá valná hromada, které se účastnilo více než 70 zájemců. Přítomní si vyslechli zprávy o hospodaření sdružení za rok 2004 a o zájezdech v loňském roce. Dva plné autobusy výletníků zaujala loni nejvíce vyhlídková jízda vláčkem taženým parní lokomotivou.

Trasa letošního zájezdu je plánována do města *loupežníka Rumcajse, Manky a Cipíška – Jičina*. Po prohlídce hradu *Trosky* se účastníci v nedalekém *Rovensku pod Troskami* seznámí s raritou – zvony obrácenými vzhůru, které se do pohybu uvádějí šlapáním. Následovat bude turisticky zajímavá procházka *Prachovskými skalami*. V případě špatného počasí je v záloze prohlídka zámku *Hrubý Rohozec*.

I když na tento zájezd finančně přispěje zájezdové sdružení, cena pro jednu osobu vychází včetně oběda a večere na

450,- Kč (DPH ze služeb se zvýšilo na 19%). Na tento červencový zájezd do Českého ráje zaplnili zájemci jeden autobus, ve druhém je ještě několik míst volných. O bližší informace se můžete přihlásit u pana Jaroslava Šenka – „Na chaloupkách“ č. 337.

Valné hromady se zúčastnil i starosta obce pan František Hönigschmied, který seznámil přítomné s dokončením a vybavením školní kuchyně. Dále hovořil o připravované výstavbě kanalizace v Šumvaldu a Břevenci, která by měla být dokončena i s opravou silnice do konce roku 2009, pokud nenastanou nepředvídané okolnosti. Protipovodňové opatření na dolním konci Šumvaldu s úpravou toku Oskavy bude provedeno v letošním roce.

Jaroslav Šenk

Nejoblíbenější jména

V celorepublikovém měřítku se na prvních místech drží Honzíkové a Terezky (prvenství si udržují 6 let)

- V Olomouci jsou nejčastější jména v roce 2004:
Chlapci: Tomáš 57x, Martin 54x, Jan 52x
Dívky: Eliška 42x, Kateřina 39x, Tereza 37x
- V Šumvaldě a Břevenci se v posledních čtyřech letech častěji vyskytují jména:
Chlapci: Jakub, Jiří, a Vojtěch 3x, Jan, Michal, Patrik a Roman 2x
Dívky: Adéla a Natálie 4x, Tereza a Lucie 2x
- ČR – v žebříčku klesá oblíbenost jména Michaela, roste popularita Adélek a Elišek. V první desítku jmen se udržuje dlouhodobě Anna.

Mladí otcové nejčastěji nosí křestní jméno Petr, Jiří a Pavel, svým synům tato jména moc často nedávají. Podle statistik stojí v čele oblíbených chlapeckých jmen Jan, Jakub, Tomáš. Ze slávy ustupují v posledních letech Josef a Jaroslav.

Miloslav Makas

INSPEKCE

Po celých pět let mého učitelského a současně ředitelského působení na jednořídce v Karlově nad Paskou navštívili školu jen tři inspektoři. Do Karlova tehdy nejezdil autobus, takže se dalo dopravit pouze autem, na kole nebo přijít pěšky lesem od „sanatoriky“. Musím ještě podotknout, že režim koncem padesátých a začátkem šedesátých let dbal úzkostlivě na to, aby se ve školství oslovovali inspektoři i učitelé výrazem „soudruhu“. Jako první se objevil vedoucí školní inspektor zehřejšího šternberského okresu soudruh Soldán. Byl zděšen vysokým procentem žáků přihlášených do náboženství. To činilo tehdy 60%, což byl tuším i krajský rekord. Po zjištění, že to jsou převážně děti rodin předsedů KSČ, MNV a JZD, nechal se autem opět odvézt.

Druhým inspektorem byl soudruh Vrtek, kterého hodně občanů zná z jeho pedagogického působení v Šumvaldě. Přijel tehdy na kole a poněkud podcenil vzdálenost i výškový rozdíl Karlova od Paseky nebo Dlouhé Loučky. Jeho inspekce proto proběhla velice

klidně, sedl si ve třídě do poslední lavice a brzy usnul.

Ke třetí inspekci došlo tak, že na Karlov přivezli autem dlouholetého kamaráda Karla Riedla. Jako pracovník ZNZZ (zemědělský a nákupní zásobovací závod) v Uničově se brzy zhostil úkolu zjistit počet a stav jalovic v místním JZD, vhodných pro výkup. Auto mezi tím odjelo, tak využil volného času k mé návštěvě ve škole. Po přivítání, vzájemném sdělování novinek a několika skleničkách jsme se dohodli, že něco musíme udělat se žactvem. To, i když ukázněné, zůstalo bez dozoru. Tehdy jsem mu navrhl, abychom šli do třídy oba a protože děti již dva roky neviděly inspektora, tak ho může zastoupit. Karel se nejprve zdráhal a jeho hlavním argumentem bylo: „*Neblbni, jak votevřo hobo, tak všeci poznají, že néso inspektór*“. Oponoval jsem mu, že ani nemusí ústa moc otevírat, stačí, když se občas projde kolem žáků a bude kontrolovat, jak pracují. Zdůrazňuji, že byl tehdy oblečen jak do kostela a jeho zápasnická postava budila u dětí náležitý respekt. Na rozdíl od předcházejících dvou jsem ho představil jako „pana“ inspektora. Karel nezkazil žádnou legraci, jeho optimismus byl všeobecně znám a stejně tak i herecký talent. Ten začal uplatňovat, jak se postupně zbavil ostychu a získával sebevědomí. Brzy mu prohlížení sešitů a aktovek nestačilo a dal se do zkoušení. Vybral si matematiku, počítání z paměti totiž ovládal perfektně. Dokonale si získal žáky slovními praktickými příklady. Ti žasli, jak je možno jen z délky praseta a jeho obvodu kolem břicha získat jeho váhu (nyní říkáme hmotnost) nebo poměrně snadno odhadnout váhu dvouletého býka. Karel zvládal i spisovnou češtinu a každou chvíli jsem čekal, kdy začne citovat Komenského. Přerušilo nás však houkání automobilu, takže „inspekce“ musela skončit.

Jak jsem znal Karla, tak si tuto historku jistě nenechal pro sebe. Pokud si posluchači mysleli, že si vymýšlí, tak tímto potvrzuji, že mluvil pravdu.

Nečekané komplikace však přišly za měsíc od jeho návštěvy. Vyjevené děti příběhly do školy s tím, že viděli pana inspektora nakládat na nákladní auto jalovice. Nejsem si jist, zda jsem situaci zachránil tvrzením, že pan inspektor začal dálkově studovat vysokou školu zemědělskou a vykonává právě praxi v ZNZZ. Jisté však je, že Karel tehdy jediného „pana inspektora“ v éře socialismu zvládl dokonale. A jestli jeho „inspekce“ byla motivací pro jednoho z přítomných žáků, který vystudoval později vysokou školu zemědělskou a jako inženýr se stal členem vedení jednoho blízkého závodu s živočišnou výrobou, nechám na vás.

František Bartoněk starší

Počasí v lednu 2005

Po teplém prosinci pokračovalo **oteplení i v lednu**, zvláště celá první polovina ledna byla skoro 5 °C nad normálem. **K citelnějšímu ochlazení došlo až v posledním týdnu**, kdy v několika dnech byla průměrná teplota 4 až 6 °C pod normálem.

Průměrná lednová teplota -0,4 °C byla o 1,8 °C teplejší než normál (N= -2,2 °C).

Maximum teploty 5,5 °C bylo naměřeno 6. ledna, na **minimum** -13,8 °C poklesla teplota 30. ledna. **Nejteplejším dnem** byl 5. leden s průměrem 4,3 °C, **nejchladnějším** 27. leden s průměrem -8,4 °C. Na některých místech na okraji obce a vystavená větrům mohla být teplota o 2-3 °C nižší. Leden měl 19 dnů s mrazem, z toho 10 ledových.

Po prosinci chudém na srážky (49 % normálu) byl **leden na srážky bohatý** – v 19 dnech spadlo 78,6 mm srážek, což je 212,4 % normálu. Největší denní srážky 18,9 mm přinesl 20. leden. Leden měl 4 dny jasné, 16 oblačných, 11 zamračených, 11 s mlhou a 18 dnů se sněhovou pokrývkou. Větry vanuly převážně ze západních směrů (16 krát z jihozápadu a 12 krát ze severozápadu).

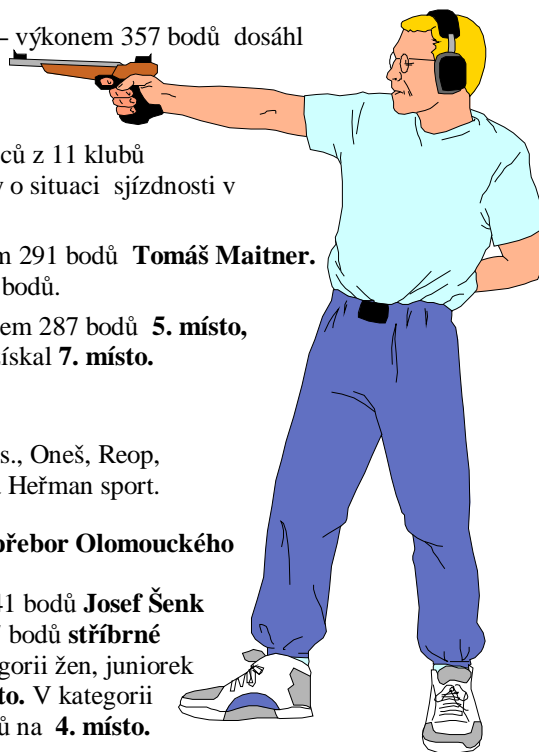
Miloslav Makas

Střelecký sport

- 22. ledna 2005 se zúčastnil **David Axman** *Přeboru Jihomoravského kraje ve Znojmě* – ze vzduchové pistole v kategorii dorostu a získal **výborné 2. místo** nástřelem 358 bodů.
- 23. ledna 2005 se **Davidu Axmanovi** opět dařilo na *VC Znojma* – výkonem 357 bodů dosáhl **bronzové medaile**.
- 29. ledna 2005 uspořádal Hanácký svaz TS ve spolupráci s ČSS v Šumvaldě *Přebor Moravy a Slezska mládeže* za účasti 39 střelců z 11 klubů Moravy a Slezska. Menší účast zavinilo počasí a nepřesné zprávy o situaci sjízdnosti v Olomouckém kraji. Některé kluby odvolaly svou účast.
 - V kategorii leže 30 ran do 12 let **zvítězil** pěkným výkonem 291 bodů **Tomáš Maitner**. **Hejný Tomáš** se zařadil na pěkné **4. místo** výkonem 287 bodů.
 - V kategorii leže do 14 let obsadil **Roman Olbrich** nástřelem 287 bodů **5. místo**, **Romanu Hejnému** se méně dařilo - výkonem 283 body získal **7. místo**.
 - V kategorii stoje se **Josef Šenk** zařadil na **6. místo**.

Hanácký svaz TS děkuje těmto sponzorům: Obecní úřad, ZP a.s., Oneš, Reop, Richter Bohumil, Štybnerová Zdenka a Heřman sport.

- 29. ledna odpoledne uspořádal SK ČSS v Šumvaldě **Regionální přebor Olomouckého kraje** za účasti 47 závodníků z 8 klubů kraje.
 - Ze vzduchové pušky stoje **zvítězil** pěkným nástřelem 341 bodů **Josef Šenk**
 - Ze vzduchové pistole získal **Pavel Berka** výkonem 557 bodů **stříbrné místo**, **Josef Šenk** výkonem 515 bodů 10. místo, v kategorii žen, juniorek obsadila **Jarmila Ševčíková** nástřelem 347 bodů **4. místo**. V kategorii dorostenců se **David Axman** zařadil výkonem 347 bodů na **4. místo**.

Miloslav Makas

Míra nezaměstnanosti v roce 2004

Po velké míře nezaměstnanosti v 1. čtvrtletí roku 2004 docházelo na jaře a v létě ke snížení nezaměstnanosti kolem 14 a 15 %, v prosinci opět dochází ke zvýšení. V roce 2004 bylo v Šumvaldě průměrně 15,8 % nezaměstnaných – 137 občanů.

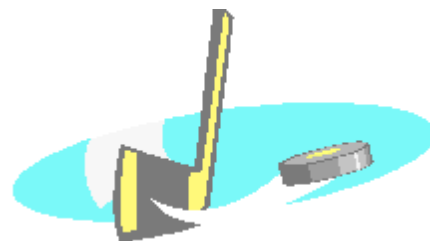
Bližší údaje jsou v tabulce.

Rok 2004	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Počet nez.Š.	162	156	155	137	125	126	131	130	127	122	129	139	137
Šumvald	18,7	18,3	17,9	15,8	14,45	14,57	15,1	15,0	14,68	14,1	14,9	16,1	15,8%
Ol. kraj	13,3	13,3	13,0	12,2	11,7	11,5	11,1	11,1	10,7	10,7	10,8	11,7	11,8%
Olomoucko	12,5	12,4	12,0	11,4	10,8	10,6	10,0	10,0	(9,9)	9,7	9,7	10,3	10,8%
ČR	10,8	10,9	10,7	10,2	9,9	9,9	9,2	9,3	9,1	(9,0)	8,9	9,5	9,8%

Miloslav Makas

ZE ŠUMVALDSKÉHO HOKEJE

Máme před sebou poslední kolo Vesnické hokejové soutěže tohoto ročníku. K vítězství mají nejlépe nakročeno opět Vemblödi z Uničova, ale pokud se nám podaří vyhrát všechny zbývající zápasy, tak bychom byli vítězi my!

Naše příští utkání posledního kola na ZS v Uničově:

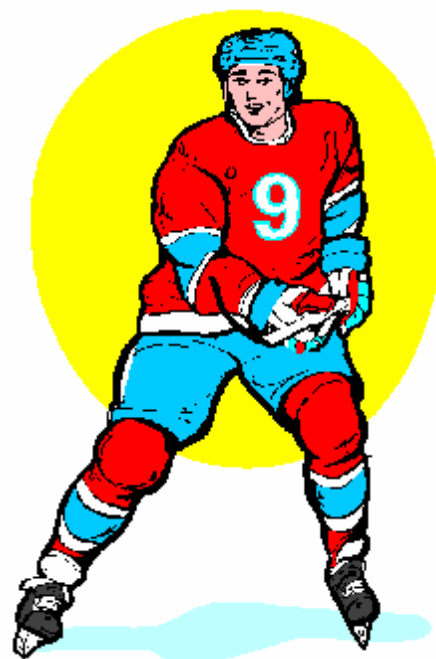
HC Bohuslavice	4.2.2005	20:15
Omar Zábřeh	12.2.2005	18:45
Kačeři	18.2.2005	20:15
Vemblödi	26.2.2005	20:15
Slovan Rýmařov	5.3.2005	20:15

Odehrané zápasy 4. a 5. kola

HC Šumvald : HC Bohuslavice	7 : 2
Omar Zábřeh : HC Šumvald	2 : 5
HC Šumvald : Kačeři	5 : 5
Vemblödi : HC Šumvald	1 : 1
HC Šumvald : Slovan Rýmařov	7 : 0

Kanadské bodování hráčů HC Šumvald

Poř.	Jméno hráče	Góly	Asist.	Tresty	Body
1.	Müller Ivo	21	11	2	32
2.	Köhler Jan	13	10	56	23
3.	Köhler Marek	7	12	6	19
4.	Kyselý Jiří	10	9	4	19
5.	Kawij Luboš	9	8		17
6.	Outrata Miloslav	9	8	2	17
7.	Šenk Libor	12	3	2	15
8.	Žvátora Pavel	6	8	10	14
9.	Gerhát Vojtěch	6	2	10	8
10.	Studenovský Aleš	4	4	10	8
11.	Zmrzlý Marek	3	5	2	8
12.	Berka Jakub	5	1	10	6
13.	Richter Marek	1	5		6
15.	Šenk Radim	1	3		4
16.	Gux Roman	2	1	38	3

	Brankáři	zápasy	góly	průměr
1.	Poštulka Roman	7	12	1,71
2.	Štěpánek Jaroslav	13	33	2,53

KONEČNÁ TABULKA VHS 2003 – 2004

Kolo: 5

Poř.	Klub	Zápasů	Výher	Rem.	Proh.	Skóre	Body
1.	VEMLÖDI	20	17	1	2	150 : 58	35
2.	HC ŠUMVALD	20	16	2	2	112 : 45	34
3.	KAČEŘI	20	10	2	8	105 : 100	22
4.	HC BOHUSLAVICE	20	6	0	14	69 : 104	12
5.	SLOVAN RÝMAŘOV	20	5	1	14	69 : 129	11
6.	OMAR ZÁBŘEH	20	3	0	17	54 : 122	6

vedoucí hokejového oddílu Jiří Kyselý

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e.mail: redakceSN@seznam.cz